SamSam
Uitvaartcoaching

SamSam minimagazine

is een uitgave van
SamSam Uitvaartcoaching

Coördinatie en eindredactie:
Ardy Moeijes

Tekst:
Wilke Martens

Foto's:
Wilke Martens,
Ripresa Fotografie en Vormgeving

Ontwerp huisstijl en logo:
Ripresa Fotografie en Vormgeving

Ontwerp minimagazine:
Geke Scholten, LEAVZ Design

Druk:
Verloop Alblasserdam

Aan de informatie in deze uitgave kunnen geen rechten ontleend worden.

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SamSam Uitvaartcoaching.

Je staat er niet alleen voor

Een crematie of een begrafenis? Wat gebeurt er met het lichaam? En wat kost het eigenlijk? Wanneer een dierbare overlijdt, dan krijg je met moeilijke vragen te maken. En die moeilijke vragen moeten ook nog snel beantwoord worden. Soms kan dat tot grote problemen leiden. SamSam Uitvaartcoaching kan je helpen.

Stel dat je geconfronteerd wordt met een overlijden. Je belt 112 en je zegt 'ja' op de vraag van de politie of ze het lichaam mogen ophalen. Of ze verzoeken je met klem om een uitvaartondernemer te bellen, dus doe je dat. In dat geval ben je de opdrachtgever voor de uitvaart en krijg je uiteindelijk de rekening. Voor mensen in een kwetsbare financiële situatie kan dat voor extra schulden zorgen.

Waar vroeger de gemeente garant stond voor de kosten van de uitvaartondernemer, staan mensen er nu vaak alleen voor. Met het vervallen van de gemeentegarantie en de toename van ingewikkelde regels, kunnen mensen met een minimuminkomen in de problemen raken na een sterfgeval. Het is daarom belangrijk om al na te denken over je wensen en je financiële situatie en daar met je dierbaren over te praten.

Bereid je voor

SamSam Uitvaartcoaching ziet veel situaties waarin dat gesprek niet is gevoerd. Dat zorgt altijd voor paniek, waarbij nabestaanden besluiten nemen die tot schulden leiden. Onze tip is daarom om een Uitvaartmap te maken, die je nabestaanden kunnen lezen. In deze map bewaar je belangrijke documenten en kun je je uitvaartwensen opschrijven. Onze coaches helpen graag!

Wat doe je in een uitvaartmap?

- Uitvaartverzekering (zoek van tevoren de voorwaarden op).
- Persoonsdossier: kopie ID/paspoort medische gegevens en contactgegevens huisarts, bankgegevens, inloggegevens computer en/of social media.
- Adressenlijst voor bekendmaking overlijden.
- Contactgegevens van degene uit de kring van de nabestaanden die opdrachtgever wordt van de uitvaart (de factuur kan ontvangen).
- Overzicht van organisaties voor financieel administratieve afwikkeling (zie bankafschriften).
- Informatie over donorregistratie.
- Eventueel een testament.
- Als er geen erfgenamen en nabestaanden zijn, is er dan een executeur aangesteld via een testament die de nalatenschap afwikkelt, en zo ja wie is dat?
- Maak een wilsbeschikking, met daarin:
  - » Een codicil (wensen rond overledenenverzorging en uitvaart). Dit moet handgeschreven met dagtekening of als je niet zelf kunt schrijven met twee getuigen, van wie er één schrijft.
  - » In een codicil mag je ook kleine dingen opnemen zoals: ring is voor nichtje en schilderij voor zoon. Maar er mag niets in over geld.
  - » Een stukje over gewenste levenseinde: hoe je wilt sterven. Dat mag in een handgeschreven wilsverklaring met datum en handtekening.
- Deze map bevat gevoelige informatie, bewaar hem daarom op een veilige plek. Vertel alleen aan je dierbaren waar je de map bewaart.
- Op de website www.meegeven.nl vind je nog veel meer handige tips (vanaf januari 2025 online).

Samen • Anders • Meer

kosteloos info en steun van vrijwilligers van SamSam

SamSam
Uitvaartcoaching

Vrijwilligersorganisatie

Iemand overleden?
Doe even niets.

Zoek eerst rustig de financiële situatie uit en vind uit wie zonder financieel risico de opdracht kan geven voor de uitvaart. Pas als dat duidelijk is, kan de uitvaart geregeld. Bekijk vooraf de **5 Gouden Regels op www.samsamuitvaartcoaching.nl** bij tips&info. Deze informatie beschermt je voor valkuilen bij een overledene met mogelijk schulden.

Eerste stap.
Zodra de financiële situatie duidelijk is, neem contact op met de arts voor de overlijdensverklaring die nodig is om de uitvaart te regelen. Let op! Als je het lichaam laat ophalen, word je ook opdrachtgever en aansprakelijk voor de kosten.

Ben je verplicht de uitvaart te regelen?
Nee, als er in de kring van nabestaanden niemand is gevonden die opdrachtgever wil zijn, wordt de burgemeester van de gemeente waar het overleden lichaam verblijft, volgens de wet Wblo de opdrachtgever van een gemeentelijke uitvaart.

Wie is volgens de wet verantwoordelijk voor de kosten?
Erfgenamen die de nalatenschap niet (kunnen) verwerpen en postuum onderhoudsplichtigen, die financieel draagkrachtig zijn. Onderhoudsplichtigen zijn (schoon)kinderen van overledenen en ouders van minderjarig overleden kinderen.

Polis zoek?
www.vanatotzekerheid.nl
www.uitvaartverzekering.nl
www.overlijdensrisicoverzekering.nl
/faq/oude-polissen

Wat doe je als er sprake is van een schuld van de overledene?
Is er iemand die zonder financieel risico de opdracht kan geven voor een uitvaart ? Zo ja, regel dan alleen de uitvaart. Zo niet, dan wordt de burgemeester opdrachtgever. Doe verder niets, zie **5 Gouden Regels**. Zo voorkom je schulden.

Heb je er geen geld voor?
Bel de gemeente, soms kan een familie steun krijgen. Let op! Voor een gemeentelijke uitvaart, bel je naar het loket in de plaats waar het overleden lichaam verblijft. Voor een tegemoetkoming uitvaartkosten via de bijzondere bijstand in de woonplaats van de aanvrager. Of bel **SamSam** voor meer info:
06-50401860

Samen, Anders, Meer...

“Maatwerk is belangrijk”

Een uitvaart kost algauw duizenden euro’s. Maar wat als ook de hypotheek nog betaald moet worden? Of er een flinke naheffing van de belastingdienst komt? Nalatenschapsadviseur Peter Ruysbroek helpt mensen die na het overlijden van een dierbare blijven zitten met een ingewikkelde nalatenschap.

Wanneer een dierbare overlijdt, is de uitvaart het eerste dat geregeld moet worden. Het is ook het belangrijkste, maar er komt nog een heleboel regelwerk achteraan. De afwikkeling met de belastingdienst is regelmatig complex, ziet Peter Ruysbroek, zelfstandig financieel adviseur en penningmeester bij SamSam Uitvaartcoaching. ‘Dat komt onder meer doordat de belastingdienst uitgaat van een volledig afgewikkeld belastingjaar’, legt hij uit. ‘Zo kun je niet digitaal aangifte doen als iemand na 1 mei overlijdt. Via de post kan het wel, maar het blijft de vraag wanneer de belastingdienst een definitieve aanslag afgeeft. Daar staat een termijn van drie jaar voor. Cliënten moeten soms drie jaar wachten voordat het belastinggedeelte is afgehandeld.’

In de praktijk komt het erop neer dat bijvoorbeeld toeslagen onnodig lang blijven doorlopen wanneer de persoon zelf geen wijziging doorgeeft. ‘De belastingdienst wordt na een overlijden geïnformeerd en dan worden de toeslagen gestopt. De regel is dat de belastingdienst binnen vijf weken een bericht hierover verstuurt aan de nabestaanden. Ik maak echter regelmatig mee dat de toeslagen niet zijn gestopt bij de mensen die ik help. Dat komt ook doordat mensen met schulden niet graag blauwe enveloppen openmaken. Zij moeten ten onrechte ontvangen toeslagen terugbetalen. Dat kan voor problemen zorgen bij de nabestaanden.’

Wie is de erfgenaam?

Een ander probleem dat Ruysbroek vaak tegenkomt, is dat niet duidelijk is wie de erfgenaam van een overledene is. ‘Als er geen directe familie meer in beeld is, kan het lastig zijn om te achterhalen wie de wettelijke erfgenaam is’, legt Ruysbroek uit. ‘En dat kan vooral een probleem worden als de overledene schulden heeft, want iemand kan aansprakelijk gesteld worden. Zo kan een buurtbewoner die alvast spullen uit het huis opruimt, worden aangemerkt als erfgenaam. Diegene zit dan ook vast aan eventuele schulden. We zouden eigenlijk allemaal de wetten en regels hierover moeten kennen, maar die zijn ingewikkeld.’

Bij iedere nalatenschap is eigenlijk maatwerk nodig, meent Ruysbroek. ‘Vooral als er minderjarige kinderen zijn’, zegt hij, ‘want dan moet er vaak een rechter aan te pas komen. Als de ouders gescheiden zijn of als de laatste ouder overlijdt, moet onderzocht worden wie de wettelijke vertegenwoordiger is van het kind. Het regelen van de nalatenschap loopt in zo’n geval altijd vertraging op, waardoor de kans dat iemand per ongeluk een erfenis - en eventuele schulden - aanvaardt veel groter wordt. Daarom is maatwerk zo belangrijk.’

Mensen helpen

Dertig jaar lang werkte Ruysbroek in het bank- en verzekeringswezen. Nadat hij op het randje van een burn-out balanceerde, besloot hij het roer om te gooien. ‘Ik wilde mijn kennis en ervaring niet alleen maar inzetten om zelf geld te verdienen, maar ook om andere mensen te helpen’, vertelt hij. ‘Toen ik een voorlichting van SamSam Uitvaartcoaching had bijgewoond, was ik geraakt. Ik vond het schrijnend om te horen hoe de commerciële uitvaartbranche een uitvaart regelt die de cliënt helemaal niet kan betalen. Ook de gemeente laat hier steken vallen, want die zou voor kwetsbare burgers moeten zorgen. Daarom heb ik de opleiding tot uitvaartcoach doorlopen. Twee jaar lang heb ik mensen geholpen, totdat ik te druk werd met mijn eigen onderneming. Toch blijf ik me inzetten als penningmeester en op afstand geef ik advies bij complexe zaken.’

Peter Ruysbroek
nalatenschapadviseur

Openheid van zaken

Openheid over je financiële situatie, daarmee kun je problemen voorkomen. ‘Mijn advies is om direct aan een uitvaartondernemer te vertellen dat er weinig financiële middelen of zelfs schulden zijn’, zegt Ruysbroek. ‘Als die op de hoogte is, dan kan diegene goedkopere opties aanbieden. Maar ook voor zichzelf zouden uitvaartondernemers beter hun best moeten doen om de financiële situatie van hun cliënten in kaart te brengen. Als ze een dure uitvaart regelen voor een nabestaande met een kleine beurs, dan is de kans groot dat de rekening niet wordt betaald. Door openheid van zaken te geven, beperken we financiële schade voor de nabestaanden én de uitvaartondernemer.’

De Vluchtheuvel

De Vluchtheuvel is een initiatief van Matrice Uitvaartbegeleiding, Serra Foundation en SamSam Uitvaartcoaching om financieel kwetsbare families te helpen bij een uitvaart. Zo kan het lichaam kosteloos naar een veilige plek worden gebracht en krijgt de familie hulp bij het in kaart brengen van de financiële situatie. ‘Het is een geweldig initiatief en ik heb met veel voldoening meegewerkt aan de voorbereiding’, zegt Peter Ruysbroek. ‘Het project is speciaal opgezet voor bijvoorbeeld een weduwe met een negatieve nalatenschap of jonge ouders die niet volledig aanspraak kunnen maken op de voorzieningen vanuit de overheid, waardoor schuld dreigt te ontstaan bij een uitvaart.’ Kijk voor meer informatie op:

samsamuitvaartcoaching.nl/de-vluchtheuvel

Is er steun vanuit de overheid?

Niemand is verplicht een uitvaart te regelen. Dat staat in de wet. Maar een arts, het ziekenhuis, een uitvaartondernemer of de overheid gaan op zoek naar iemand uit de kring van nabestaanden om de uitvaart te betalen. Als er niemand wordt gevonden, dan wordt de burgemeester opdrachtgever van de uitvaart. Dit staat in de wet bezorging lichaam overledenen (Wblo). In dat geval spreken we van een gemeentelijke uitvaart

Let op! Als het lichaam van de overledene al naar het mortuarium van een uitvaart-ondernemer is gebracht in opdracht van nabestaanden, dan kan een verzoek tot een gemeentelijke uitvaart worden afgewezen.

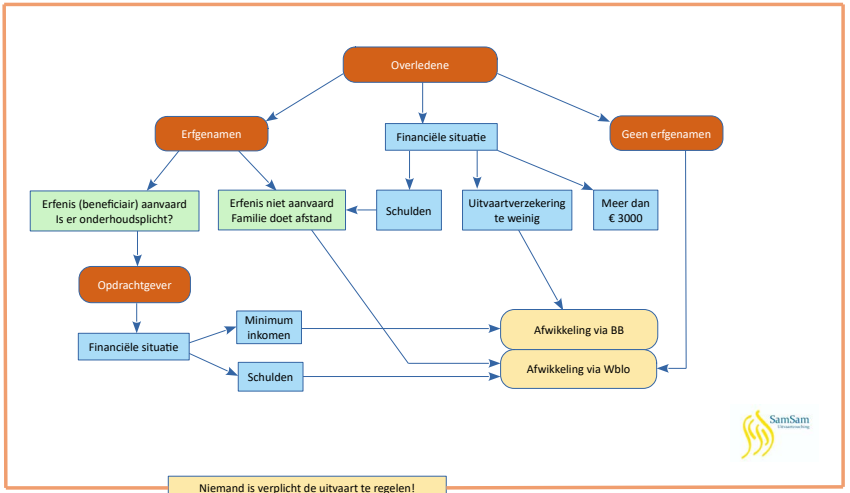
Mogelijk zijn er erfgenamen die postuum onderhoudsplichtig zijn. Dat betekent dat zij verplicht zijn om ook na de dood van een persoon diegene te onderhouden. Samen met (geregistreerd) partners en de mensen die de erfenis aanvaard hebben, worden zij verantwoordelijk gesteld voor de uitvaartkosten. Dat gebeurt alleen als zij financieel draagkrachtig genoeg zijn, dus het kunnen betalen. Wil je weten welke groep dat is? Kijk dan naar de boom op pagina 2, onder het kopje 'Wie is verantwoordelijk voor de kosten?'

Kunnen nabestaanden de uitvaartkosten niet betalen, dan kunnen zij aanspraak maken op een voorziening die vanuit de Bijzondere Bijstand (BB) een tegemoetkoming in de uitvaartkosten geeft. Soms worden ze aangespoord om dat te doen, maar ze zijn daartoe juridisch gezien niet verplicht als dat tot (meer) schuld leidt.

Er zijn dus twee mogelijkheden voor steun vanuit de overheid, afhankelijk van de

financiële situatie van de overledene en van de erfgenamen. Ook zijn er twee loketten: een verzoek voor een gemeentelijke uitvaart doe je in de gemeente waar de overledene verblijft; een verzoek voor bijzondere bijstand doe je in de gemeente waar de aanvragende erfgenaam woont.

Hiernaast staan de twee sporen schematisch weergegeven. Aan de hand van informatie over de financiële situatie van de overledene en de erfgenamen, kun je bij elke stap de juiste route kiezen. Heb je hulp nodig? Onze uitvaartcoaches helpen je graag.

Taboe op de dood

Hoe informeer je diverse migrantengemeenschappen?

Praat bij leven over de dood. Door met dierbaren te praten over hun uitvaartwensen en nalatenschap, wordt het regelwerk voor nabestaanden na een overlijden een stuk eenvoudiger. Echter, praten over de dood is lastig. In sommige migrantengemeenschappen is het zelfs een groot taboe.

Armoede kan iedereen in Nederland treffen, maar vluchtelingen en arbeidsmigranten zijn extra kwetsbaar. Nieuwkomers beginnen vaak met een uitkering, hebben slechter betaalde banen en hebben nog geen sociaal vangnet kunnen opbouwen (Movisie, 2018). Om deze groep te helpen organiseert SKIN Amsterdam drie keer per week een spreekuur. Op maandag, dinsdag en woensdag kunnen mensen van twaalf tot twee hun financiële vragen stellen in De Nieuwe Stad in Amsterdam Zuidoost. Op donderdag is een financiële vrijwilliger op dezelfde uren aanwezig in het Maranatha Community Transformation Center in Amsterdam Zuidoost.

De keuze om het financieel spreekuur in migrantenkerken te houden is niet toevallig. ‘Een van de redenen waarom mensen met een migratieachtergrond vaker in armoede leven, is dat zij niet weten waar ze recht op hebben’, zegt Muyiwa Okunola, projectcoördinator bij Samen Kerk in Nederland (SKIN). ‘Dat kan omdat ze door een taalbarrière de informatie van de overheid of gemeente niet begrijpen, of omdat ze de overheid niet vertrouwen. Om hen te helpen hebben wij dit project opgezet. Via dit loket beantwoorden we financiële vragen van bezoekers en verwijzen we hen door naar de juiste afdeling van de gemeente of hulporganisatie.’

Laagdrempelige hulp

Mensen krijgen niet alleen advies over hun financiële situatie, ook krijgen ze direct praktische hulp. ‘Mensen kunnen hier altijd binnen komen voor een gratis kopje koffie of thee’, vertelt Okunola. ‘Ook zijn er gratis maaltijden. We zorgen voor sociale ondersteuning, verbinding. Nadat we iemand hebben geholpen met hun DigiD, en het aanvragen van de juiste toeslagen, dan geven we ook een boodschappenvoucher mee.’

Voor veel mensen is hulp vragen een grote stap. ‘We proberen de drempel zo laag mogelijk te maken’, legt Okunola uit. ‘Daarom hebben we vrijwilligers van de migrantenkerken getraind om het spreekuur te doen, zodat bezoekers een vertrouwd gezicht zien. Daarnaast zorgen we ervoor dat ook de pastoors, medewerkers en andere vrijwilligers van de kerk basiskennis hebben om de mensen binnen hun gemeenschap op de juiste manier door te verwijzen.’

Armoede heeft namelijk niet één duidelijke oorzaak, maar meestal meerdere. ‘Migratie, een scheiding, ontslag, leefstijl, het verlies van een dierbare: er zijn talloze factoren die ervoor kunnen zorgen dat iemand in armoede raakt’, zegt Okunola. ‘Allemaal onderwerpen waar veel mensen niet graag over praten, daarom is bewustwording zo belangrijk. We proberen hen op deze onderwerpen de juiste kennis en handvatten mee te geven, zodat ze de juiste hulp krijgen of - beter nog - financiële tegenslagen voorkomen.’

Financiële tegenslag

Zo’n financiële tegenslag kan ontstaan na het overlijden van een dierbare. ‘In onze cultuur praten we niet over de dood’, zegt hij, doelend op de gemeenschappelijke cultuur van verschillende Afrikaanse landen. ‘We bereiden ons er niet op voor. Iedere dag bidden we dat we voor altijd zullen leven. Het gevolg is dat er weinig bewustzijn is dat een overlijden tot financiële problemen kan leiden.’

Door dit taboe is er weinig kennis over wat er bij een uitvaart komt kijken. ‘Zo denken veel mensen met een migratieachtergrond er niet aan om een uitvaartverzekering te nemen’, legt Okunola uit. ‘Een belangrijk percentage had nooit gedacht dat ze hier hun oude dag zouden doorbrengen; ze zagen Nederland als tussenstation waar ze maar tijdelijk zouden blijven.’

Het is noodzakelijk om de manier van communiceren aan te passen naar deze doelgroep. ‘Om de dood bespreekbaar te maken, houden we rekening met culturele gevoeligheden’, zegt Okunola. ‘Zo stel ik tijdens een voorlichting veel open vragen, bijvoorbeeld of ze vrienden hebben die een uitvaartverzekering hebben. En of ze op de hoogte zijn van de voordelen. Als blijkt dat in de groep weinig mensen een verzekering hebben, vertellen we dat ze toch hulp kunnen krijgen. Bijvoorbeeld van een uitvaartcoach van SamSam, om de kosten van een uitvaart zo laag mogelijk te houden. De investering in kennis kan niet groot genoeg zijn.’

Muyiwa Okunola
projectcoördinator bij Samen Kerk in Nederland (SKIN)

UIT DE PRAKTIJK - Alles was geregeld, maar toch ging het mis

Naomi was 24 jaar toen ze haar vader verloor, ze studeerde nog en had weinig inkomen. Gelukkig had haar vader een koopwoning én voor zijn overlijden al een koper gevonden. Hoe groot het verdriet om haar vader ook was, financieel was alles goed geregeld. Toch ging het mis.

Als jonge student in de grote stad moest Naomi de eindjes aan elkaar knopen. Ze had weinig inkomen en woonde anti-kraak. Naomi had het niet gemakkelijk, maar was goed op weg haar leven in Rotterdam op te bouwen. Totdat haar vader plotseling overleed. 'Mijn vader was ernstig ziek en wist dat hij niet lang meer te leven had', vertelt Naomi. 'Hij heeft zijn best gedaan om al zoveel mogelijk te regelen en alles netjes achter te laten.'

Naomi wist hoe het na zijn overlijden zou gaan. 'Hij kon geen uitvaartverzekering meer afsluiten, omdat hij al ernstig ziek was', zegt Naomi. 'Door enkele machines uit zijn werkplaats te verkopen, had hij 2500 euro bij elkaar kunnen sprokkelen voor de uitvaart. Hij woonde in een koophuis, waarvan de hypotheek nog niet helemaal was afbetaald. Maar hij had al afspraken gemaakt met mensen die na zijn overlijden zijn woning wilden kopen. Ik hoefde alleen maar de erfenis te aanvaarden.'

Toen Naomi's vader overleed, liep het toch anders. 'Die 2500 euro was natuurlijk niet genoeg voor de uitvaart', vertelt ze. 'De crematie was uiteindelijk ongeveer 6000 euro, dus voor de rest van de nota heb ik een betalingsregeling moeten treffen. Van mijn minimale inkomen als student, moest ik 200 euro per maand afbetalen aan de uitvaartondernemer.'

Meerdere tegenslagen

De betalingsregeling was niet de grootste tegenslag. 'Ondanks de afspraken die ze met mijn vader hadden gemaakt, lieten de mensen die zijn huis zouden kopen het afweten', vertelt Naomi. 'Het huis was inmiddels van mij, want ik had de erfenis aanvaard, maar ik wilde daar helemaal niet wonen. Bovendien verdiende ik niet genoeg om de hypotheek te betalen. Het huis werd te koop gezet, maar het was een oud huis waar veel aan geklust moest worden. Er kwamen wel wat kijkers, maar niemand deed een bod. Ondertussen moest ik niet alleen iedere maand de hypotheek betalen, maar ook andere vaste lasten zoals energie en gemeentelijke belastingen.'

Naomi kon de rekeningen niet betalen en de hypotheekverstrekker stond op het punt om de woning in de executieverkoop te doen. 'Opeens namen de mensen die het huis in eerste instantie zouden kopen weer contact op', vertelt Naomi. 'Ze wilden het toch kopen, maar voor 20.000 euro minder dan ze met mijn vader hadden afgesproken. Op dat moment zat ik financieel aan de grond. Ik had geen keus en accepteerde het bod. Er bleef een restschuld over van de hypotheek. Die kwam bovenop de schulden die ik zelf al had moeten maken en de schuld aan de uitvaartondernemer.'

Uiteindelijk heeft de afhandeling van de nalatenschap van haar vader twee jaar geduurd. 'Ik was continu bezig om dingen te regelen', vertelt Naomi. 'Daardoor had ik ook helemaal geen tijd om bij het verlies stil te staan. Ik vind het moeilijk om om hulp te vragen, maar het was wel fijn geweest als die er was. Iemand die de rol van executeur van de nalatenschap op zich zou nemen, of gewoon iemand die je kan bellen met vragen.'

Verplichte uitvaartverzekering

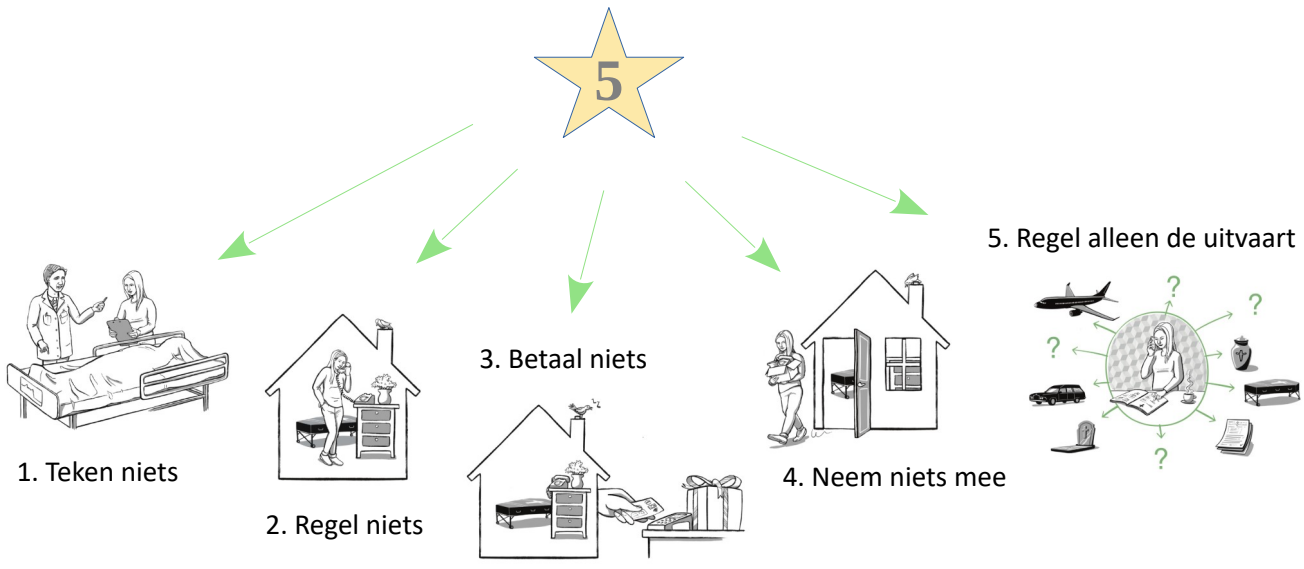
Terugkijkend weet Naomi wat ze anders had moeten doen. 'Zorg dat je de erfenis beneficiair aanvaardt, ongeacht welke afspraken er zijn gemaakt', zegt ze. 'Dan accepteer je de erfenis, maar hoef je de schulden niet van je eigen geld te betalen. Op die manier loop je geen risico en zie je aan het einde van de rit wel hoe en wat. Neem de onzekerheid niet voor lief in de hoop dat alles wel goedkomt. Laat de administratieve rompslomp je niet overweldigen en zorg dat je ook stilstaat bij het rouwproces.'

Tot slot heeft Naomi een oproep aan de politiek. 'We zijn allemaal verplicht om een zorgverzekering te nemen', zegt ze. 'Dat is een goed iets, maar het is niet zeker dat iemand ziek wordt. Dat we allemaal doodgaan is wel zeker, dus waarom is een uitvaartverzekering niet verplicht? Of, nog beter, waarom is er niet een basisuitvaart beschikbaar voor iedereen? Wie dan nog wil uitpakken met glitters mag dat zelf regelen.'

Laat de overledene schulden achter?

Om te voorkomen dat je per ongeluk een nalatenschap aanvaardt, is het belangrijk om een stapje terug te doen en eerst alles op een rij te zetten. Om je te helpen heeft SamSam Uitvaartcoaching '5 Gouden regels' opgesteld, die in verschillende talen te vinden zijn op www.samsamuitvaartcoaching.nl, onder het kopje 'tips & info'.

Doe even niets, zolang er nog geen duidelijkheid is over de financiële situatie van de overledene. Wel kun je alvast de uitvaart regelen. De nalatenschap staat namelijk los van de uitvaart. Let op: als je de uitvaart regelt, dan ben jij opdrachtgever. Als de overledene zelf geen uitvaartverzekering heeft, of er is niet genoeg geld uit de nalatenschap, dan komt de rekening naar jou. Bekijk dus altijd wie in de kring van nabestaanden zonder risico de opdrachtgever kan zijn. Is er niemand die dat kan? Neem dan contact op met de gemeente voor een gemeentelijke uitvaart.

Wat kun je zelf doen?

Als een dierbare overlijdt, komt er van alles op je af. Allerlei zaken moeten geregeld worden. In onze vijf regels lees je wat je beter niet kan doen. Gelukkig zijn er ook dingen die je wel kan doen.

De dood vaststellen

Iedereen mag vaststellen dat een ander dood is. Daarna bel je de huisarts die een overlijdensverklaring afgeeft. Dit geldt alleen als er sprake is van een natuurlijke dood.

Aangifte doen van overlijden

Is bekend wanneer de uitvaart is? Ga dan met de overlijdensverklaring van de (huis)arts en jouw eigen ID naar de gemeente van overlijden. Je geeft door waar en wanneer de uitvaart is. Sommige gemeenten vragen een bewijs. Dan koop je de akte van overlijden en een verlof (toestemming) voor begraven of cremeren. Bewaar de akte en geef het verlof aan begraafplaats/crematorium op de dag van de uitvaart. Bewaar ook het ID of persoonsgegevens van de overledene. Die heb je samen met de akte van overlijden, later nodig.

Verzorgen

Verzorgen, kleden, in de kist overleggen en zelfs thuis opbaren. Dat kan al met eenvoudige koelelementen van de koelbox op het lichaam van de overledene. Maar er zijn ook speciale koelplaten te huur voor een opbaring op bed of voor onder de kistbodem.

Vervoer

Het is niet verplicht om een overledene in een rouwauto te vervoeren. Het mag ook met eigen vervoer. Controleer dit wel voor de zekerheid, sommige gemeenten hebben eigen regels. Neem in ieder geval jouw eigen identiteitsbewijs mee en vergeet niet de overlijdensverklaring van de arts of de akte van overlijden met verlof voor begraven of cremeren.

Kist

Een kist is niet verplicht. De overledene mag ook in een lijkwade, maar gebruik wel een opbaarplank en soms is een deksel nodig. Ook kun je zelf een kist maken. Vraag altijd even na of het uitvaartcentrum eigen voorwaarden heeft.

Dit Magazine is een initiatief van een samenwerkingsverband van vertegenwoordigers van de volgende organisaties: Regenboog-gemeente Protestantse Kerk Amsterdam, Begraafplaats Protestantse Gemeente en Hervormde Gemeente Rotterdam-Zuid, Matrice Uitvaartbegeleiding Schiedam en vrijwilligersorganisatie SamSam Uitvaartcoaching.

Met steun van:

Advies in Geldzaken Voor Nu en Later · Sint Laurensfonds · Begraafplaats Protestantse Gemeente Rotterdam-IJsselmonde · Gemeente Rotterdam · serra foundation · SamSam Uitvaartcoaching · Groene Wijkzorg · Matrice uitvaartbegeleiding · SKIN Samen Kerk in Nederland · fonds DBL · Protestantse Diaconie · Diaconie Evangelisch-Lutherse Gemeente Amsterdam · Armoedefonds · Stichting Hulp na Onderzoek · Fonds voor Sociale Initiatieven Stichting Steunfonds bja-cow · jeative